

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/7/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6419201104
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6419201104.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX C., t.č. bytom D. E. X/XX, XXX XX F. G. H., právne zastúpený Advokátska kancelária Dobiš s.r.o., so sídlom Nám. Matice slovenskej 409/6, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 36 857 327, proti žalovanej: I. B., J. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX C., právne zastúpená JUDr. Luciou Sklenárovou, advokátkou so sídlom Advokátskej kancelárie SNP 94, 965 01 Žiar nad Hronom, v konaní o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 25C/6/2019-378 zo dňa 19. októbra 2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že:

Zaniknuté bezpodielové spoluvlastníctvo strán sporu súd vyporiadava tak, že p r i k a z u j e do výlučného vlastníctva žalovanej I. B., J. K., nar. XX.XX.XXXX, nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, evidované Okresným úradom Žiar nad Hronom, C. L. M. L. F. G. H., Obec C., k. ú. C., a to:
1/ rodinný dom D. XXX, N.. O. XX s príslušenstvom, postavený na pozemku registra "C", parc. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 134 m²,
2/ pozemok registra "C", parc. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 608 m²,
3/ pozemok registra "C", parc. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 134 m²,
4/ pozemok registra "C", parc. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1 m²,
5/ pozemok registra "C", parc. č. XXX/X - orná pôda o výmere 306 m².

Do vlastníctva žalobcu n e p r i p a d á žiadna nehnuteľná vec.

Žalovanej s a p r i k a z u j e na úhradu zostatková časť záväzku voči O., D., F. XX, XXX XX I., IČO: XX XXX XXX, vyplývajúceho zo Zmluvy o poskytnutí úveru na bývanie reg. č. XXXXXX zo dňa 21.11.2016 vo výške 28 394,17 Eur (ku dňu 31.08.2024).

Žalovaná j e p o v i n á vyplatiť žalobcovi podiel z titulu vyporiadania BSM vo výške 75 459,93 Eur, v lehote 90 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Žiadna zo strán n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na súde prvej inštancie dňa 26.03.2019 domáhal vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej aj „BSM“) po rozvode manželstva.

1.1 V poradí druhým napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaniknuté bezpodielové spoluvlastníctvo strán sporu po posúdení veci samej podľa § 136, § 143, § 148, § 149 a § 150 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“) vyporiadal tak, že prikázal do výlučného vlastníctva žalovanej I. B., J. K., nar. XX.XX.XXXX, nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, evidované Okresným úradom Žiar nad Hronom, C. L. M. L. F. G. H., Obec C., k. ú. C., a to 1/ rodinný dom D. XXX, N. O. XX s príslušenstvom, postavený na pozemku registra "C", parc. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 134 m², 2/ pozemok registra "C", parc. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 608 m², 3/ pozemok registra "C", parc. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 134 m², 4/ pozemok registra "C", parc. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1 m², 5/ pozemok registra "C", parc. č. XXX/X - orná pôda o výmere 306 m² (I. výrok); vyslovil, že do vlastníctva žalobcu nepripadá žiadna nehnuteľná vec (II. výrok); žalovanej prikázal na úhradu zostatkovú časť záväzku voči O., D., F. XX, XXX XX I., IČO: XX XXX XXX, vyplývajúceho zo Zmluvy o poskytnutí úveru na bývanie reg. č. XXXXXX zo dňa 21.11.2016 vo výške 41 545,15 Eur (III. výrok); žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov sumu vo výške 83 890,47 Eur, a to do 90 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (IV. výrok) a vyslovil, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania (V. výrok).

1.2 Súd prvej inštancie dospel po doplnení dokazovania v zmysle zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu č.k. 17Co/26/2022-270 zo dňa 29.03.2023, ktorým bol zrušený v poradí prvý rozsudok súdu prvej inštancie č.k. 25C/6/2019-204 zo dňa 29.10.2021 k nasledovným záverom:

1.3 Manželstvo strán sporu zaniklo právoplatnosťou rozhodnutia o rozvoze manželstva dňom 03.09.2018. Žaloba o vyporiadanie BSM bola doručená súdu prvej inštancie v lehote troch rokov od zániku manželstva dňa 27.03.2019, pričom medzi stranami k dohode o vyporiadaní BSM nedošlo. Masu BSM tvorili nehnuteľnosti nadobudnuté za trvania manželstva evidované na LV č. XXX pre katastrálne územie C. a to rodinný dom súp. č. XX a pozemky parc. č. P. XXX/X, XXX/X, XXX/X D. XXX/X, o prikázanie ktorých do výlučného vlastníctva mali záujem obe strany sporu. Hodnota nehnuteľností bola určená na základe znaleckého posudku č. 220/2023 zo dňa 07.08.2023 vypracovaného znalkyňou Q. R. I. na sumu 123 000,- Eur, ktorá nebola sporná. Hnuteľné veci strany sporu nežiadali vyporiadať.

1.4 Súd prvej inštancie pri určení toho, komu prikáže predmetné nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva zohľadnil skutočnosť, že nehnuteľnosti využíva od rozvozu manželov výlučne žalovaná spolu s deťmi pochádzajúcimi z rozvedeného manželstva, ktoré jej boli zverené do osobnej starostlivosti a táto má k domu silnejšiu väzbu ako žalobca, ktorý v ňom nežije už 5 rokov. Žalovaná ku dňu rozhodovania súdom prvej inštancie jednoznačne preukázala svoju solventnosť, naopak žalobca dostatočne nepreukázal aký je jeho čistý mesačný príjem a či disponuje dostatočnými finančnými prostriedkami na prípadné vyplatenie žalovanej titulom vyporiadania BSM. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie rozhodol tak, že nehnuteľnosti tvoriace masu BSM prikázal do výlučného vlastníctva žalovanej, ktorej vznikla v tejto súvislosti povinnosť vyplatiť žalobcu na vyrovnanie podielu zo zaniknutého BSM.

1.5 Medzi stranami boli sporné finančné prostriedky otca žalobcu predstavujúce dar vo výške 43 163,04 Eur, ktorý bol podľa žalobcu poskytnutý výlučne pre neho, čo žalovaná rozporovala a tento dar považovala za spoločný. Výška daru sporná nebola. Výpoveďou svedka - otca žalobcu bolo jednoznačne preukázané, že tento nemal úmysel darovať finančné prostriedky žalovanej, ani ich spoločným deťom a tieto mali slúžiť ako pomoc pri osamostatnení sa žalobcu, na kúpu pozemku, prikúpenie ďalšieho pozemku, na rozostavanie domu a na ďalšie výdaje spojené so stavbou rodinného domu. Súd prvej inštancie mal za to, že s výpoveďou svedka korešpondovali aj výberové lístky na č. I. 12 až 14 spisu, ktorými bol preukázaný výber väčšieho obnosu peňazí z účtu strán sporu a zmluva o dielo uzatvorená so zhotoviteľom C. - A. s. r. o. dňa 29.04.2008, predmetom ktorej bola výstavba rodinného domu. V konaní nebolo preukázané ako boli investované jednotlivé sumy z tohto daru, čo samotné strany ani nevedeli uviesť, na zálohu domu malo byť vyplatených 550 000,- Sk (z tejto dlhovala spoločnosť C. - A. s. r. o. stranám sumu 328 623,- Sk), pričom bol čerpaný aj hypotekárny úver vo S. I., z ktorého sa financovali práce na dome. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že celková suma daru otca žalobcu bola zo strany žalobcu, ako jeho výlučné finančné prostriedky, vnesená do spoločného majetku manželov a slúžila na výstavbu a kúpu nehnuteľností, ktoré sú predmetom vyporiadania BSM, pričom v konaní nebolo preukázané, že by bol tento dar použitý aj iným spôsobom. Súd prvej inštancie preto finančné prostriedky vo výške 43 163,04 Eur zohľadnil ako výlučný vnos žalobcu do spoločného majetku.

1.6 Predmetom vyporiadania bol aj zostatok hypotekárneho úveru v O., D. vyplývajúci zo Zmluvy o poskytnutí úveru na bývanie reg. č. XXXXXX zo dňa 21.11.2016 vo výške 41 545,15 Eur (vrátane úrokov) ku dňu právoplatnosti rozvozu manželstva, ktorá suma nebola medzi stranami sporná. Zostatok úveru po rozvoze manželstva splácal výlučne žalobca, ktorý zaplatil za obdobie od rozvozu manželstva na splátkach úveru spolu sumu 11 149,11 Eur. Predmetné pasívum (ku dňu právoplatnosti rozvozu

manželstva, t. j. ku dňu 03.09.2018) prikázal súd prvej inštancie na úhradu žalovanej, ktorá mala o prikázanie uvedeného zostatku úveru aj záujem. Súd prvej inštancie dodal, že pri vyčíslení zostatku úveru vychádzal zo zostatku úveru ku dňu zániku BSM a to s poukazom na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11CoP/17/2022 zo dňa 30.11.2022.

1.7 Čo sa týka výpočtu vyrovnávacieho podielu, súd prvej inštancie si zobral za základ sumu 123 000,- Eur predstavujúcu hodnotu nehnuteľností prikázaných žalovanej, keďže žalobcovi nebol prikázaný žiadny majetok. Súd prvej inštancie sumu 123 000,- Eur znížil o sumu 43 163,04 Eur, t.j. o výlučný vnos žalobcu, pričom výsledkom bola suma 79 836,96 Eur. Z uvedenej sumy má žalovaná dostať majetok v hodnote zodpovedajúcej polovici tejto čiastky, t.j. v hodnote 39 918,48 Eur a žalobca, ktorý čiastku 43 163,04 Eur vynaložil zo svojho, majetok v hodnote o 43 163,04 Eur vyšší, teda v hodnote 83 081,52 Eur. Rozdielom medzi celkovou hodnotou nadobudnutých nehnuteľností žalovanou a čistého podielu žalovanej je tak suma 83 081,52 Eur (123 000 - 39 918,48), ktorá predstavuje vyrovnávací podiel pre žalobcu. K tejto sume je potrebné započítať vnos žalobcu do spoločného majetku, ktorý má nárok len na 1/2 celkovej sumy vnosu v zmysle odôvodnenia zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu, t.j. 21 581,52 Eur. Výsledná suma k výplatu žalobcu žalovanou tak bude predstavovať sumu 104 663,04 Eur (83 081,52 + 21 581,52). Nakoľko bolo potrebné pri výpočte vyrovnávacieho podielu zohľadniť aj spoločný zostatok úveru, ktorý prikázal súd prvej inštancie splácať žalovanej, pričom žalobca za obdobie od právoplatnosti rozvodu manželstva zaplatil na splátkach úveru spolu 11 149,11 Eur, súd prvej inštancie od sumy výplaty 104 663,04 Eur odpočítal 1/2 splatenej časti úveru žalobcom vo výške 5 574,555 Eur, čím dospel k sume 99 088,485 Eur. Výsledná suma spoločného dlhu, ktorú je potrebné vyporiadať tak predstavuje sumu 30 396,04 Eur. Súd prvej inštancie preto od výslednej sumy k výplatu žalobcu vo výške 99 088,485 Eur odpočítal 1/2 zostatku nevyporiadaného spoločného dlhu vo výške 15 198,02 Eur (30 396,04 / 2), pričom výsledná suma, ktorú je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi titulom vyporiadania BSM, predstavuje po zaokrúhlení sumu 83 890,47 Eur (99 088,485 - 15 198,02).

1.8 Pri rozhodovaní o nároku strán sporu na náhradu trov konania súd prvej inštancie vychádzal zo skutočnosti, že konanie o vyporiadanie BSM predstavuje tzv „iudicium duplex“, v ktorom majú obe strany tak postavenie žalobcu ako aj žalovaného, pričom ich úspešnosť nie je možné kategoricky posúdiť ako to má na mysli § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C.s.p.“). Aj žalobca aj žalovaná žiadali prikázať nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva. Žalovaná bola v konaní úspešná v časti získania nehnuteľností, avšak bola neúspešná pri zohľadnení vnosu žalobcu pri vyporiadaní BSM. Žalobca bol naopak úspešný v časti zohľadnenia vnosu pri vyporiadaní BSM, ale neúspešný pri získaní nehnuteľností do svojho výlučného vlastníctva. V danej situácii teda nemožno jednoznačne konštatovať procesný úspech niektorej zo sporových strán a jeho mieru a je preto namieste rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania žiadnej zo strán podľa § 255 ods. 2 C.s.p.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v IV. výroku podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná. Rozhodnutie označila za nesprávne z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ C.s.p., t.j. z dôvodov, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1 Podľa žalovanej súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil započítanie daru ako i povinnosť úhrady z titulu vyporiadania, ktorú má žalobcovi vyplatiť. V tomto smere je odôvodnenie rozsudku nezrozumiteľné a rozporné. Na jednej strane súd prvej inštancie ustálil, že nebolo preukázané ako boli investované jednotlivé sumy z daru, no na druhej strane uviedol, že poskytnuté prostriedky v sume 43 163,04 Eur boli vnesené do spoločného majetku manželov. Ak by aj bol správny záver súdu prvej inštancie o potrebe zohľadnenia daru ako výlučného vnosu, čo však žalovaná spochybňuje, nie je správny ani výpočet výšky vyporiadacieho podielu. Čistá hodnota masy BSM je 38 291,85 Eur a podiel pripadajúci na každého z bývalých manželov je 19 145,93 Eur. Ak súd prvej inštancie prikázal zostatok úveru s nehnuteľnosťou žalovanej a zohľadnil by platby na hypotéku a dar v prospech žalobcu, potom by mal byť vyrovnávací podiel vo výške 73 458,04 Eur a nie vo výške 83 890,47 Eur ako ustálil súd prvej inštancie.

2.2 Žalovaná zároveň namietla, že nebolo preukázané, že všetky prostriedky z daru, ktoré mal otec žalobcu poskytnúť v dňoch 29.05.2008 a 30.06.2008, boli vnesené do spoločného majetku. Zo zápisnice z trestného oznámenia zo dňa 02.03.2009 vyplýva, že pri podpise zmluvy o dielo vyplatili strany sumu 550 000,- Sk a už v septembri 2008 začali čerpať hypotekárny úver, z ktorého financovali výstavbu domu. Zhotoviteľ od konca októbra 2008 prestal na dome pracovať a dlhuje im 328 623,- Sk. Z uvedeného vyplýva, že aj pokiaľ by bola suma 550 000,- Sk z daru použitá na zálohu z titulu zmluvy o dielo, tieto financie v celom rozsahu neboli použité na dom. Inými dôkazmi žalobca nepreukázal, že by dar od otca použil na výstavbu domu patriaceho do BSM, a preto záver súdu prvej inštancie o vnesení sumy 43

163,04 Eur v celom rozsahu nie je správny a je v rozpore s vykonaným dokazovaním a s ustanovením § 150 Občianskeho zákonníka. Vnosa do spoločného majetku sa zásadne hradia vo výške, v akej boli počas trvania BSM skutočne vynaložené, avšak žalobca o tom, koľko v skutočnosti vynaložil na rodinný dom nijaké dôkazy nepredložil a neunesol dôkazné bremeno v tomto smere. Nakoľko výlučné prostriedky zo strany žalobcu preukázané neboli, súd prvej inštancie z nich nemal vychádzať pri výpočte vyrovnávacieho podielu, ktorý by mal v takomto prípade predstavovať sumu 51 876,54 Eur.

2.3 Vzhľadom na uvedené žalovaná navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie alebo zmenil v napadnutom výroku tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi titulom vyporiadania BSM sumu 51 876,54 Eur, a to do 90 dní od právoplatnosti rozsudku.

3. Žalobca sa vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej zo dňa 13.11.2023 stotožnil s rozsudkom súdu prvej inštancie. Uviedol, že žalovaná nešpecifikovala odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ C.s.p., t.j. v čom vidí konkrétnu vadu konania. Čo sa týka započítania hodnoty daru od otca žalobcu do vyporiadacieho podielu, súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní rešpektoval zrušujúce rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorého záver je preň záväzný. Výška daru sporná nebola a bolo preukázané, že samotný hypotekárny úver bol viazaný na investície do nehnuteľnosti, pretože poskytovateľ úveru podmieňoval čerpanie úveru už existenciou pozemku a započatím výstavby domu. Vzhľadom na uvedené sú mylné aj výpočty žalovanej v odvolaní a tieto nerešpektujú názor vyššej súdnej inštancie. Dodal, že žalovaná odďaľuje právoplatnosť rozhodnutia súdu, splátky hypotekárneho úveru naďalej platí žalobca, a preto žalobca žiada odvolací súd o náhradu trov odvolacieho konania. Rozsudok súdu prvej inštancie navrhol odvolaciemu súdu ako vecne správny potvrdiť.

4. Žalovaná v odvolacej replike zo dňa 08.12.2023 uviedla, že pokiaľ žalobca namieta, že nešpecifikovala konkrétnu vadu konania (§ 365 ods. 1 písm. d/ C.s.p.), vada konania je v odvolaní uvedená na strane č. 3 a to, že rozhodnutie je nezrozumiteľné a rozporné. Žalovaná od začiatku požadovala prikázanie nehnuteľností do svojho výlučného vlastníctva a bola si vedomá toho, že s nimi prevezme aj hypotekárny úver a započítajú sa splátky úveru, ktoré bývalý manžel na úhradu tohto úveru uskutočnil po rozvoде manželstva. V ostatnom sa pridržala dôvodov odvolania a dodala, že podľa nej neexistujú dôvody na priznanie náhrady trov odvolacieho konania žalobcovi, nakoľko žalovaná nijakým spôsobom neodďaľuje právoplatné rozhodnutie súdu, ale len využíva svoje procesné práva tak, ako ich využil aj samotný žalobca.

5. Žalobca odvoláciu dupliku nepodal.

6. Odvolací súd dňa 15.08.2024 požiadal strany sporu, aby odvolaciemu súdu oznámili zostatok spoločného dlhu ku dňu 31.08.2024, zároveň žalobcu vyzval, aby oznámil koľko od zániku manželstva ku 31.08.2024 zaplatil na spoločný dlh a žalovanú vyzval, aby oznámila či od rozhodnutia súdu prvej inštancie ku dňu 31.08.2024 niečo zaplatila na spoločný dlh.

7. Žalobca v odpovedi na žiadosť zo dňa 19.08.2024 oznámil, že zostatok dlhu ku dňu 31.08.2024 je 28 394,17 Eur a úver platí od rozvodu výlučne žalobca, nakoľko žalobcovi sa jednotlivé splátky hypotekárneho úveru sťahujú mesačne z jeho osobného účtu. Ku dňu 31.08.2024 zaplatil na úver sumu 13 150,98 Eur.

8. Žalovaná v odpovedi na žiadosť zo dňa 21.08.2024 oznámila, že za predmetné obdobie úver nehradila a tento hradil žalobca. K odpovedi priložila potvrdenie banky, z ktorého je zrejmé, že zostatok úveru je ku dňu 31.08.2024 vo výške 28 394,17 Eur.

9. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovanej podľa § 34 ods. 1 C.s.p. preskúmal vec v celom rozsahu len z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C.s.p. a mimo nich v rozsahu väd týkajúcich sa procesných podmienok v zmysle § 380 ods. 2 C.s.p., ktoré vady nezistil, bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 C.s.p. zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

10. Odvolanie žalovanej je čiastočne dôvodné.

11. Odvolací súd posudzuje vec už opakovane. Medzi stranami sporu nebola sporná masa BSM, keď strany sporu žiadali vyporiadať len nehnuteľnosti, ktoré sú vedené na LV č. XXX pre katastrálne územie C. a nebol sporný ani zostatok hypotekárneho úveru, ktorý ku dňu právoplatnosti rozhodnutia o rozvode predstavuje sumu 41 545,15 Eur. Zároveň medzi stranami sporu nebola sporná ani hodnota nehnuteľností, ktorá po zrušení a vrátení veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie bola po doplnení dokazovania ohodnotená znaleckým posudkom č. 220/2023 na sumu 123 000,- Eur. Po opätovnom rozhodnutí súdu prvej inštancie nezostalo medzi stranami sporné ani to, komu prikázať do výlučného vlastníctva nehnuteľnosti a zostatkový úver, nakoľko žalobca, ktorému nebola prikázaná žiadna nehnuteľnosť (ktorých prikázanie do výlučného vlastníctva počas celého konania požadoval), odvolanie nepodal. Medzi stranami tak v odvolacom konaní zostali sporné iba darované finančné prostriedky vo výške 43 163,04 Eur zo strany otca žalobcu, kedy žalobca tvrdil, že uvedené finančné prostriedky boli v celom rozsahu použité na nadobudnutie nehnuteľností tvoriacich predmet vyporiadania BSM, pričom žalovaná namietala, že žalobca v tomto smere neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal v akom rozsahu mali byť uvedené finančné prostriedky použité na kúpu (financovanie) predmetných nehnuteľností a teda uvedené prostriedky mu pri vyporiadaní BSM nemôžu byť zohľadnené (v plnej výške).

11.1 Žalobca už v podanej žalobe tvrdil, že na nadobudnutie nehnuteľností, ktoré sú predmetom vyporiadania BSM, boli použité finančné prostriedky vo výške 43 163,04 Eur, ktoré žalobcovi daroval jeho otec. Samotné použitie finančných prostriedkov na nadobudnutie nehnuteľností žalovaná spočiatku nepopierala, keď sama vo vyjadrení zo dňa 21.05.2019 uviedla, že peniaze strany použili v plnej výške na stavbu domu (čo potvrdila aj na pojednávaní konanom sa dňa 11.09.2020), následne na pojednávaní dňa 19.05.2021 uviedla, že sa použili na kúpu pozemkov pod rodinným domom a na odkúpenie starého domu na týchto pozemkoch, avšak tvrdila, že uvedené finančné prostriedky boli spoločným darom obom manželom. Na pojednávaní konanom sa dňa 17.09.2021 žalovaná zmenila svoje skutkové tvrdenia vo vzťahu k použitiu darovaných finančných prostriedkov a začala uvádzať, že žalobca nepreukázal na aký účel mal byť finančný dar poskytnutý, a že výstavba rodinného domu mala byť financovaná z hypotekárneho úveru (nie z týchto darovaných finančných prostriedkov) a teda nemôžu byť zohľadnené ako výlučný vnos žalobcu do spoločného majetku.

11.2 Odvolací súd v zrušujúcom uznesení č.k. 17Co/26/2022-270 zo dňa 29.03.2023 okrem iného konštatoval, že je potrebné zopakovať dokazovanie za účelom zistenia správnych vstupných údajov pre rozhodnutie o vyporiadaní BSM najmä v otázke, na čo boli použité peniaze darované otcom žalobcovi...; odvolací súd v uvedenom rozhodnutí stranám naznačil aj to, akým smerom môžu svoje dokazovanie smerovať, keď v bode 7.2 odôvodnenia uznesenia uviedol, že strany sporu mohli preukázať svoje tvrdenia o použití finančných prostriedkov získaných darom od otca žalobcu, napríklad predložením kúpnych zmlúv uvádzaných na LV č. XXX pre katastrálne územie C., v akej výške a akým spôsobom bola vyplatená kúpna cena, za aké nehnuteľnosti alebo zmluvou o hypotekárnom úvere či zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, z ktorých by mohol súd zistiť stupeň rozostavanosti domu v čase poskytnutia hypotekárneho úveru. Po zrušení rozhodnutia a vrátení veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie však strany sporu vo vyššie naznačenom smere nekonali, relevantné dôkazy súdu prvej inštancie nepredložili a opätovné dokazovanie na súde prvej inštancie bolo zamerané len na zistenie solventnosti žalovanej vo vzťahu k prípadnému vyplateniu žalobcu z titulu vyporiadaniu BSM a na zistenie aktuálnej hodnoty nehnuteľností.

12. V sporovom konaní sa uplatňuje prejednacía zásada. Strana má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. V rámci dokazovania platí zásada, že každá strana musí uniesť dôkazné bremeno ohľadom svojho tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách sporu a strana, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Dôkazné bremeno možno charakterizovať ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pričom dôsledkom toho, že tvrdenie nie je preukázané, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie (porovnaj napríklad uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/217/2007 zo dňa 27.07.2009).

12.1 Čo sa týka rozloženia dôkazného bremena v civilnom sporovom konaní, dôkazné bremeno týkajúce sa skutočností leží na tej strane sporu, ktorá z ich existencie vyvodzuje pre seba priaznivé dôsledky, ide teda o tú stranu sporu, ktorá existenciu takýchto skutočností tvrdí (pozri uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 38/2015 zo dňa 21.01.2015). Pre určenie toho, kto je nositeľom dôkazného bremena, je kľúčová hmotnoprávna úprava vzťahu, z ktorého žalobca vyvodzuje svoje právo alebo povinnosť žalovaného. Dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu, v ktorého záujme je preukázanie pravdivosti ním tvrdených skutočností zakladajúcich ním tvrdené právo. Na druhej strane žalovaného zaťažuje

dôkazné bremeno spočívajúce v preukázaní skutočností, ktoré vylučujú existenciu uplatňovaného práva, ak jeho existenciu žalobca preukázal (pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/95/2011 zo dňa 30.04.2012).

12.2 Podľa ustanovenia § 150 O.z. je pri vyporiadaní BSM každý z manželov oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok. Vzhľadom na takúto hmotnoprávnu úpravu vzťahu, z ktorej žalobca vyvodzuje svoje právo na zohľadnenie výlučného vnosu do spoločného majetku manželov, bolo na žalobcovi, aby uniesol v tomto smere dôkazné bremeno ohľadom tvrdenej skutočnosti (že vložil niečo zo svojho výlučného majetku do spoločného majetku manželov; t.j., že finančné prostriedky zo strany otca žalobcu boli darované výlučne žalobcovi a tieto boli použité na nadobudnutie nehnuteľností v BSM), v ktorého záujme je preukázanie pravdivosti tejto tvrdenej skutočnosti, a z ktorej pre seba vyvodzuje priaznivé dôsledky (zohľadnenie výlučného vnosu do BSM).

12.3 Civilný sporový poriadok zvyšuje procesnú zodpovednosť strán a obmedzuje aktivitu súdu pri navrhovaní a vykonávaní dôkazov. Výnimky predstavujú ustanovenie § 185 ods. 2 a 3 C.s.p., ktoré umožňuje súdu, aby vykonal aj iné dôkazy ako tie, ktoré navrhli strany sporu, ako i spory s ochranou slabšej strany, ktoré však v predmetnom prípade naplnené neboli. Súd inak nesmie nahrádzať aktivitu a procesnú zodpovednosť strán, nakoľko by sa vystavil riziku porušenia zásady rovnosti zbraní. Ako už bolo vyššie uvedené, odvolací súd stranám sporu naznačil akým smerom je možné dokazovanie po zrušujúcom rozhodnutí (vo vzťahu k darovaným finančným prostriedkom) v konaní smerovať, tieto však zostali v tomto ohľade nečinné. Na základe rozsahu dokazovania vykonaného v konaní je však aj zo strany odvolacieho súdu nutné konštatovať, že žalobca uniesol dôkazné bremeno vo vzťahu k svojmu tvrdeniu, že finančné prostriedky vo výške 43 163,04 Eur (ktorých výška sporná nebola), darované v dňoch 29.05.2008 a 30.06.2008 otcom žalobcu výlučne žalobcovi, boli použité na nadobudnutie nehnuteľností, ktoré tvoria predmet vyporiadania BSM. Uvedené tvrdenie bolo preukázané svedeckou výpoveďou otca žalobcu na pojednávaní konanom sa dňa 19.05.2021, ktorý potvrdil, že finančné prostriedky synovi daroval na kúpu pozemkov a rozostavanie rodinného domu, aby mohol dostať hypotéku. Výpoveď svedka podporujú aj výberové pokladničné doklady na č.l. 12 - 14 spisu a to v sumách 50 000,- Sk (presný dátum je ťažšie čitateľný, ale je zrejmé že ide o mesiac 08/2008), 70 000,- Sk (z 30.05.2008), 500 000,- Sk (z 29.05.2008), 40 000,- Sk (30.07.2008) a 15 000,- Sk (presný dátum je ťažšie čitateľný, ale je zrejmé že ide o mesiac 08/2008), t.j. dokopy suma 675 000,- Sk, z ktorých výberov je zrejmá časová súvislosť medzi poskytnutým darom a nadobudnutím (financovaním) nehnuteľností. Rovnako je časová a logická súvislosť zrejmá aj z uzatvorenej zmluvy o dielo so spoločnosťou C. N. (úplná cena za dielo bola v sume 2 072 240,- Sk s tým, že pri podpise zmluvy sa malo hradiť 30 % z celkovej ceny diela) a z príjmových pokladničných dokladov pre túto spoločnosť (č.l. 66 – 67 spisu) na sumy 30 000,- Sk (29.04.2008), 550 000,- Sk (29.05.2008), 100 000,- Sk (30.06.2008), 50 000,- Sk (25.08.2008), 200 000,- Sk (16.10.2008), 500 000,- Sk (17.10.2008), 250 000,- (21.10.2008), 250 000,- Sk (24.10.2008) a 100 000,- Sk (30.10.2008), t.j. dokopy 2 030 000,- Sk. Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že aj sama žalovaná vo vyjadrení z 21.05.2019 (následne na pojednávaní 11.09.2020) uviedla, že darované peniaze sa v plnej výške použili na stavbu domu, ktorú procesnú obranu následne v priebehu konania vzhľadom na vykonané dokazovanie (výsluch svedka, ktorý potvrdil, že nešlo o dar spoločne manželom, ale výlučne žalobcovi) zmenila a začala tvrdiť, že žalobca nepreukázal na aký účel bol dar zo strany otca poskytnutý. Ani samotné poskytnutie hypotekárneho úveru na výstavbu rodinného domu na jeseň roku 2008 nevylučuje skutočnosť, že bol dar otca žalobcu použitý na financovanie predmetných nehnuteľností. Vzhľadom na vyššie uvedené došlo v konaní k presunu dôkazného bremena a teda žalovanú zaťažovalo dôkazné bremeno spočívajúce v preukázaní skutočností, ktoré vylučujú existenciu uplatňovaného práva, ktoré žalobca naopak preukázal. Pokiaľ žalovaná svoju odvoláciu argumentáciu o tom, že sumu daru nemožno žalobcovi zohľadniť v plnej výške, nakoľko spoločnosť C. N. stavebné práce na dome nedokončila a stranám z ich poskytnutej zálohy (550 000,- Sk) dlhovala 328 623,- Sk, opiera o zápisnicu o trestnom oznámení z 02.03.2009, odvolací súd poukazuje na to, že uvedené nie je relevantným dôkazom v tomto smere, nakoľko trestné oznámenie predstavuje len subjektívne presvedčenie oznamovateľa v trestnom konaní o spáchanom trestnom čine, ktoré je jeho procesným právom v zmysle trestného poriadku (nejde o rozhodnutie príslušného orgánu o tom, že bol spáchaný trestný čin, resp. priestupok, ktorým by bol súd viazaný v zmysle § 193 C.s.p.), žalovaná v tomto smere iný dôkaz o výsledku trestného konania nepredložila, nie je zrejmé ako malo dôjsť k výpočtu údajne dlžnej sumy 328 623,- Sk, ani to či vôbec táto dlžná suma mala predstavovať práve darované prostriedky otca žalobcu. Záverom je tak nutné skonštatovať, že žalovaná nevyvrátila preukázané tvrdenie žalobcu o použití darovaných prostriedkov zo strany otca žalobcu na nadobudnutie predmetných nehnuteľností, keď dôkazné bremeno v tomto smere neuniesla.

13. Dôvodné je však odvolanie žalovanej v časti, v ktorej namieta nesprávny výpočet vyrovnávacieho podielu zo strany súdu prvej inštancie v neprospech žalovanej. Ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku, súd prvej inštancie pri výpočte výplaty odrátal z celkovej hodnoty masy BSM (123 000,- Eur) celú výšku výlučného vnosu žalobcu (43 163,04 Eur), čím dospel k záveru, že z BSM má žalovaná dostať majetok v hodnote 39 918,48 Eur $[(123\ 000 - 43\ 163,04 = 79\ 836,96) / 2]$ a žalobca má dostať majetok v hodnote 83 081,52 Eur $[(123\ 000 - 43\ 163,04 = 79\ 836,96) / 2 + 43\ 163,04]$. Následne súd prvej inštancie k podielu žalobcu v hodnote 83 081,52 Eur pripočítal 1/2 z celkovej sumy výlučného vnosu žalobcu $(43\ 163,04 / 2 = 21\ 581,52)$, čo zdôvodnil s poukazom na bod 16. odôvodnenia zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu. Vzhľadom na uvedené je však vo vyrovnávacom podiele pre žalobcu duplicitne zohľadnený výlučný vnos žalobcu (suma predstavujúca polovicu darovaných finančných prostriedkov, hoci táto už bola raz zohľadnená odpočítaním celkovej hodnoty vnosu od celej masy BSM) a výplata žalobcu tak predstavuje vyššiu sumu než na akú má pri vyporiadaní BSM nárok. Je nutné konštatovať, že súd prvej inštancie si nesprávne vyložil bod 16. odôvodnenia zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu, z ktorého výslovne vyplýva, že „hodnotu toho, čo jeden z manželov vniesol zo svojho do majetku BSM, treba odpočítať od hodnoty majetku v BSM.“ Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že pohľadávka toho z manželov, ktorý zo svojho výlučného majetku niečo vynaložil na majetok v spoločnom vlastníctve manželov, nesmeruje voči druhému z manželov, ale voči celej mase spoločného majetku, ktorého skutočná hodnota je nižšia o výšku vnosu, a preto pri stanovení výšky vyrovnávacích podielov nejde hodnotu vnosu odčítať od čiastky, ktorú by mala strana zaplatiť druhej strane sporu. Zohľadniť 1/2 z celkovej výšky vnosu by bolo dôvodné pri takom výpočte vyrovnávacieho podielu, pri ktorom by súd najprv neodčítaval od celkovej masy BSM celú výšku výlučného vnosu.

13.1 Odvolací súd pre lepšie pochopenie a zrozumiteľnosť poukazuje na správny výpočet vyrovnávacieho podielu:

Hodnota aktív (nehnutelností) predstavuje 123 000,- Eur. Hodnota pasív (zostatok úveru ku dňu rozvodu) predstavuje 41 545,15 Eur. Dar otca žalobcovi, čiže výlučný vnos žalobcu, ktorý vynaložil na spoločný majetok je vo výške 43 163,04 Eur. Od celkovej hodnoty aktív je potrebné odčítať výlučný vnos žalobcu $(123\ 000 - 43\ 163,04)$, ktorá výsledná suma 79 836,96 Eur predstavuje spoločné prostriedky oboch bývalých manželov. Túto sumu je potrebné vydeliť dvomi, čím dostaneme podiel patriaci každému z nich, t.j. 39 918,48 Eur $(79\ 836,96 / 2 = 39\ 918,48)$. Keďže žalovanej súd prvého stupňa prikázal nehnuteľnosti v hodnote 123 000,- Eur, má navyše o sumu 83 081,52 Eur oproti svojmu prináležiacemu podielu $(123\ 000 - 39\ 918,48)$. Pasíva predstavujú sumu 41 545,15 Eur, pričom na žalobcu a žalovanú pripadá podiel 20 772,575 Eur $(41\ 545,15 / 2 = 20\ 772,575)$. Keďže všetky pasíva prevezme žalovaná, je potrebné odpočítať od sumy 83 081,52 Eur, ktorú získala navyše oproti svojmu prináležiacemu podielu, podiel žalobcu z pasív (20 772,575 Eur). Toto predstavuje sumu 62 308,945 Eur, ku ktorej je však ešte potrebné pripočítať to, čo žalobca zaplatil zo svojho po rozvode manželstva na spoločný úver k 31.08.2024, t.j. sumu 13 150,98 Eur $(13\ 150,98 + 62\ 308,945\ \text{Eur} = 75\ 459,925)$. Výsledná suma 75 459,93 Eur (po zaokrúhlení) tak predstavuje vyrovnávací podiel, ktorý je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi z titulu vyporiadania BSM (rozdiel oproti výpočtu výšky vyrovnávacieho podielu žalovanej v odvolaní je z dôvodu zaplatených splátok žalobcom od rozhodnutia súdu prvej inštancie do 31.08.2024) .

14. Žalovaná podané odvolanie odôvodnila tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ C.s.p.); súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.). Skutkové zistenia súdu prvej inštancie potrebné pre rozhodnutie o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov považuje odvolací súd za správne a dostatočné a zároveň odvolací súd nezistil inú vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolací súd sa však stotožnil s odvolacím dôvodom predstavujúcim nesprávne právne posúdenie veci zo strany súdu prvej inštancie vo vzťahu k výpočtu vyrovnávacieho podielu (pozri bod 13. odôvodnenia tohto rozhodnutia).

15. Na záver odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o prikázaní zostatkovej časti úveru (III. výrok) nerešpektoval názor odvolacieho súdu vyjadrený v bode 17.1 zrušujúceho uznesenia, v ktorom odvolací súd poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/243/2021 zo dňa 28.02.2023), v zmysle ktorej sa spoločný dlh prikazuje niektorému z manželov vo výške ku dňu rozhodnutia súdu (so zohľadnením toho, čo od rozvodu manželstva ten ktorý z manželov na spoločný dlh už zaplatil), keď súd prvej inštancie prikázal žalovanej úver vo výške 43 163,04 Eur ku dňu právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva (03.09.2018). Odvolací súd za týmto účelom požiadal strany sporu o vyčíslenie zostatku

úveru ku dňu 31.08.2024 (vyčíslený na sumu 28 394,17 Eur) a o oznámenie koľko ktorá zo strán na úver po rozvoze manželstva zaplatila, aby bolo možné ustáliť výšku zostatku spoločného dlhu manželov ku dňu rozhodnutia súdu o vyporiadaní BSM so zohľadnením toho čo od rozvodu manželstva ten ktorý z manželov na spoločný dlh už zaplatil (odvolací súd zohľadnil žalobcom zaplatené splátky úveru do 31.08.2024 pri výpočte vyrovnávacieho podielu - pozri bod 13.1. odôvodnenia tohto rozhodnutia; žalovaná od rozvodu do 31.08.2024 na úver neplatila nič).

16. Hoci žalovaná napadla odvolaním len IV. výrok rozsudku súdu prvej inštancie týkajúci sa výšky vyrovnávacieho podielu, odvolací súd pristúpil k zmene celej výrokovej časti rozsudku súdu prvej inštancie týkajúcej sa vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a to vzhľadom k tomu, že aj keď výrovková časť rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bolo vyporiadané bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, pozostáva z viacerých výrokov, predstavuje jeden celok komplexne vyporiadavajúci doterajšie práva procesných strán z tohto spoluvlastníctva a zároveň konštituujujúci ich nové práva. Ak je takýto rozsudok napadnutý odvolaním čo aj len v niektorej časti, žiadny z jeho výrokov vo veci samej nenadobúda oddelene právoplatnosť. Podľa § 379 písm. c/ C.s.p. nie je vtedy odvolací súd viazaný rozsahom odvolania a musí preskúmať všetky (aj odvolaním nenapadnuté) výroky rozsudku vo veci samej. V nadväznosti na výsledky svojho odvolacieho prieskumu môže rozsudok súdu prvej inštancie len ako celok buď potvrdiť, zmeniť alebo zrušiť. Pokiaľ napadnutý rozsudok zmení, musí sám nanovo a v celom rozsahu vyporiadať všetky práva a povinnosti strán sporu z ich dovtedajšieho bezpodielového spoluvlastníckeho právneho vzťahu a nanovo konštituovať ich práva z novovzniknutých právnych vzťahov (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/91/2020 zo dňa 23.09.2021 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R 41/2023).

17. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 388 C.s.p. zmenil tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

18. Podľa § 396 ods. 2 C.s.p., ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie. V konaní o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov je pri rozhodovaní o trovách konania rozhodujúci výsledok konania. Z hľadiska výsledku konania v prejedávanom spore nebola plne úspešná žiadna zo strán (žalobca a žalovaná), preto odvolací súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania (§ 255 ods. 2 C.s.p.), keď prihliadol aj na charakter konania, ktorého predmetom bolo vzájomné vyporiadanie vzťahov zo zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov a najmä na skutočnosť, že vzhľadom na výsledok konania (žalobca požadoval nadobudnutie nehnuteľností do výlučného vlastníctva a prevzatie dlhu bez výplaty žalovanej so zohľadnením jeho výlučného vnosu; žalovaná požadovala nadobudnutie nehnuteľností do výlučného vlastníctva a prevzatie dlhu s výplatou žalovaného avšak nižšou sumou ako jej bola uložená a nezohľadnenie výlučného vnosu žalobcu) je pomer úspechu strán sporu (žalobcu a žalovanej) približne rovnaký.

19. Rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis
- (§ 127 ods. 1 CSP).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

Strany sporu majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP, resp. dovolanie má vady podľa § 429 CSP napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 CSP v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie väd a jeho poučení o následkoch neodstránenia väd dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) CSP v spojení s § 436 ods. 1 CSP).